

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Marbäcksskolan i Svedala kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Marbäcksskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 8 januari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Marbäcksskolan senast den 5 augusti 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Svedala kommun har inkommit med en sådan redovisning den 5 augusti 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Svedala kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Svedala kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Svedala kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Svedala kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har organiserat för samtal i lärarnas ämneslag om hur läromedel kan stödja elever i deras kunskapsutveckling. Huvudmannen uppger att dessa samtal bidragit till en gemensam medvetenhet bland lärarna om vikten av att använda läroboken för att skapa progression och utveckla elevernas läsförståelse, vilket har lagt grunden för en mer enhetlig syn på undervisningens struktur. Vidare beskriver huvudmannen att det skett en inventering av läroböcker och andra läromedel på skolan, varefter kompletterande inköp av klassuppsättningar har gjorts.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har vidtagit flera åtgärder för att säkerställa att elever får tillgång till läroböcker och andra läromedel. Rektorn har låtit genomföra en inventering av skolans läroböcker och andra läromedel och informerat sig om hur lärarna tänker kring vilka böcker som köps in och på vilka grunder. Vidare har rektorn beslutat om vissa kompletterande inköp så att elever har tillgång till ett eget exemplar av lärobok när de läser ett ämne. Enligt huvudmannens redovisning har inventeringen och samtalen med lärarna givit rektorn en tydligare bild av var det råder brist och ett bättre underlag att fatta beslut från inför framtida inköp. Huvudmannen beskriver att rektorns ökade ledning och samordning på sikt kommer att leda till en stabil och behovsanpassad läromedelsförsörjning, där alla elever garanteras tillgång till kvalitativa och aktuella läroböcker.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete för att stärka likvärdigheten i lärarnas användning av läroböcker och andra läromedel. Rektorn har organiserat för kollegiala diskussioner i ämneslag i syfte att jämföra hur läroböcker och andra läromedel används i undervisningen och identifiera skillnader och utvecklingsbehov. Som stöd i arbetet har material från Skolverket använts. Arbetet har enligt huvudmannens redovisning lett till en ökad förståelse bland lärarna kring vikten av gemensamma arbetssätt och likvärdig användning av läromedel. Vidare planerar rektorn för att ta fram gemensamma riktlinjer kring hur läromedlen ska användas för att stödja elevernas kunskapsutveckling. Rektorn planerar även för att fortsätta utveckla arbetet i ämneslagen i syfte

att stärka lärarnas samsyn kring val och användning av läromedel, där läromedel kommer att bli en återkommande punkt på agendan. Huvudmannen beskriver att arbetet på sikt förväntas bidra till ökad likvärdighet mellan klasser och årskurser samt en tydligare progression i elevernas lärande. En ökad samsyn kring användning av läromedel bedöms av huvudmannen också underlätta för lärare att bland annat planera undervisningen gemensamt.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete för att utvärdera tillgången till och användningen av läromedel. Syftet med utvecklingsarbetet är enligt huvudmannens redovisning att i ökad utsträckning koppla elevernas kunskapsresultat till undervisningens innehåll, genomförande samt användningen av läroböcker och andra läromedel. Huvudmannen beskriver att arbetet bidragit till en ökad medvetenhet kring vikten av att regelbundet följa upp och utvärdera skolans läromedel som ett led i den övergripande analysen av elevernas resultat. Rektorn planerar därför för att integrera en sådan årlig utvärdering i skolans systematiska kvalitetsarbete. Resultat från sådana utvärderingar och analyser av elevernas kunskapsutveckling kommer enligt huvudmannen sedan att användas för att bedöma om läromedlen stödjer undervisningen på ett ändamålsenligt sätt och för att identifiera eventuella utvecklingsbehov.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna-Carin Kostic

Beslutsfattare
Signerat av: Anna-Carin Kostic

X Maria Hermansson

Föredragande
Signerat av: Maria Hermansson

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.